

Handvatten voor duurzame aanpassingen gemeenschapsvoorzieningen

Als provincie willen we stimuleren dat de aanpassingen aan een gemeenschapsvoorziening duurzaam worden uitgevoerd. Als u circulair, klimaatadaptief en/of natuurinclusief te werk gaat en dit ook kunt aantonen, dan is er extra subsidie mogelijk. Maar hoe brengt u dit in de praktijk?

Om u als aanvrager richting te bieden, geven we voor de thema's natuurinclusief/biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulair verschillende handvatten. Daarnaast zijn er de volgende factsheets beschikbaar die nog meer inspiratie en informatie bieden die ook voor gemeenschapsvoorzieningen kunnen gelden.

- [Factsheet vergroenen woonwijken](#) (natuurinclusief/biodiversiteit en klimaatadaptie)
- [Factsheet circulair bouwen](#)

Als u kiest voor duurzame aanpassingen, vragen we u om uw keuze voor de natuur-inclusieve, klimaatadaptieve of circulaire maatregelen goed te onderbouwen in een (duurzaam) projectplan. Als u op dit gebied zelf onvoldoende expertise heeft, dan gaan we er vanuit dat u hiervoor een deskundige partij raadpleegt. In het projectplan geeft u ook aan van welke deskundigheid u gebruik maakt.

We hebben er vertrouwen in dat u als aanvrager (indien nodig) een deskundige partij vindt om het projectplan mee uit te werken en daarmee een kwalitatief goed projectplan aan kunt leveren, waarin de voorgenomen maatregelen voor natuurinclusief/biodiversiteit, klimaatadaptatie en/of circulair voldoende onderbouwd zijn. Op de webpagina over de subsidieregeling Aanpassingen gemeenschapsvoorzieningen vindt u een format projectplan om als basis te gebruiken.

Zes handvatten voor natuurinclusieve, klimaatadaptatieve en circulaire maatregelen

Natuurinclusief/biodiversiteit

Gebouw:

- ✓ Denk aan groene gevels.
We onderscheiden hierbij twee typen groene gevels: 1) klimplanten zijn geworteld in de grond en groeien (via rekken of kabels) langs een gevel of muur omhoog; of 2) Planten zijn gepoot (in bakken of substraat) in/aan de muur zelf.
- ✓ Ga de mogelijkheid na van groene daken.
Dit zijn daken met een natuurlijke bedekking, aangepast op de directe omgeving. Het kan gaan om daken met mossen, grassen, kruiden, struiken stuiken en bomen .
- ✓ Integreer vleermuisverblijven en vogelkasten op geschikte plekken in het gebouw.
Stem het type verblijf/kast af op de vogel- en vleermuissoorten die in de omgeving voorkomen. Voor vleermuizen hebben geïntegreerde verblijven de voorkeur boven externe kasten.

Buitenruimte:

- ✓ Maak gebruik van een grote diversiteit aan inheemse en, indien mogelijk, autochtone, beplanting.
Inheemse soorten zijn plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen. Onder autochtoon plantmateriaal verstaan we struiken en bomen die zich op eigen kracht, dus zonder directe invloed van de mens, in Nederland hebben gevestigd. Autochtoon plantmateriaal is beter aangepast aan de Nederlandse klimaat- en milieumomstandigheden.
- ✓ Zet in op gelaagd (kruiden, struiken en bomen) en ecologisch hoogwaardig groen.
Ecologisch hoogwaardig groen heeft een grote variatie aan (inheemse) soorten, hoogte en dichtheid van de beplanting. Voorkom verstening en harde erfafscheidingen.
- ✓ Plaats vogel- en vleermuiskasten op geschikte plekken in de buitenruimte.
Stem het type verblijf/kast af op de vogel- en vleermuissoorten die in de omgeving voorkomen. Voor vleermuizen hebben geïntegreerde verblijven de voorkeur boven externe kasten

Klimaatadaptatie**Gebouw:**

- ✓ Denk aan maatregelen voor hittepreventie en koeling (het wordt warmer).
- ✓ Denk aan maatregelen om vochtige ruimten (kelders) en schimmel te voorkomen (het wordt natter).
- ✓ Pas waar mogelijk groene daken toe (met zonnepanelen erop).

Buitenruimte:

- ✓ Denk aan wateropvang op eigen terrein (het wordt natter én droger).
- ✓ Denk aan vergroenen van de buitenruimte (het wordt warmer zie ook natuurinclusief/biodiversiteit). Denk aan maken van waterdoorlatende bestrating (het wordt natter én droger).

Circulair**Gebouw:**

- ✓ Bij sloop c.q. verwijderen van materialen zorg dat deze materialen in een bouwhub/
- ✓ materialen marktplaats komen, liever niet storten. U kunt informatie bij de amoveerde slopers opvragen, bijvoorbeeld bij Lagemaat of Dusseldorp.
- ✓ Denk ook aan het verplaatsen van bomen en struiken, of zet de bomen en struiken op een digitale marktplaats.
- ✓ Maak gebruik van secundair materiaal (circulair beton, staal, hout) via marktplaats of sloop in de plaats van het nieuw gebruik van primair materiaal. Kijk voor meer informatie op de website van: www.insert.nl.
- ✓ Maak gebruik van biobased materialen, zoals hout, vlas, stro of hennep.

Buitenruimte:

- ✓ Bij het verwijderen van spullen uit de buitenruimte zorg dat de spullen niet gestort worden, maar maak gebruik van een bouwhub/materialen marktplaats.
- ✓ Denk ook aan de bomen en struiken, verplaatsen of maak gebruik van een digitale marktplaats. Tijdelijke opslag bij een lokale kweker kan soms ook.
- ✓ Bij het vernieuwen van de buitenruimte denk aan secundaire materialen, zoals steen, hout of staal. Maak gebruik van bouwhub/materialen marktplaats.
- ✓ denk ook aan mogelijk hergebruik van sporttoestellen, bankjes, stoeptegels etc.
- ✓ Bij het vernieuwen, denk aan het gebruik van biobased materialen: hout, vlas, stro, of hennep.